

نقش مجلس در مقابله با بحران جنگ

۷ دی ۱۴۰۳ ساعت ۲۰:۵۳

دولت‌های ایران اجازه دادند کسانی که به نام نماینده مردم در صحن بهارستان گرد آمده‌اند، آتش افروزی کنند و درست وقتی اقدامات ضدملی خود را به انجام رسانیدند، خود مجلس را هم تعطیل کردند.

مجلس، مهم‌ترین نهاد سیاسی ایران در دوره جنگ جهانی اول بود که می‌توانست از عهده بحران جنگ برآید. اما برخلاف این انتظار، دولتمردان در زمانی که به تصمیمات مجلس نیاز داشتند سکوت کردند و در زمانی که باید مجلس را به حالت تعطیلی در می‌آوردند آن را دایر نمودند:

«به واقع هیچ کدام از دولت‌های ایران در صدد تعطیلی مجلس برنیامدند، این موضوعی است بسیار مهم. آن‌ها اجازه دادند کسانی که به نام نماینده مردم در صحن بهارستان گرد آمده‌اند، آتش افروزی کنند و درست وقتی اقدامات ضدملی خود را به انجام رسانیدند، خود مجلس را هم تعطیل کردند؛ حال آنکه آن زمان دیگر وجود مجلس ضرورتی غیرقابل انکار به شمار می‌آمد. در خلاء مجلس بود که هیچ‌کس نتوانست اهمیت پیشنهادهای قدرت‌های بزرگ را دریابد، فقدان مجلس مهم‌ترین مانع تصمیم‌گیری در سطوح کلان کشور به شمار می‌رفت. عجب اینکه همان گروه اجازه ندادند مجلس چهارم هم به این آسانی‌ها تشکیل شود، آنان وقتی به این امر رضایت دادند که رضاخان می‌رپنج عملاً بر کشور تسلط یافت. در همان زمان وقوع جنگ، بسیاری از کشورهای متخاصم، یا کشورهای بیطرف مجالس خود را منحل کرده بودند، از نمایندگان فقط به هنگام مشاوره دعوت به عمل می‌آمد و به عبارتی مجلس حالت مشورتی یافته بود که قوه مجریه را کمک کند و نه آن را تضعیف نماید. بسیاری از کشورها به این نکته وقوف داشتند که به هنگام بحران‌های فراگیر، اگر پارلمان به زبان منافع ملی وارد اقداماتی شد، باید آن را تعطیل کرد.»

منبع: حسین آبادیان، ایران از سقوط مشروطه تا کودتای سوم اسفند، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۵، ص

۱۶۴

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۹۹۴۴/نقش-مجلس-مقابله-بحران-جنگ>